

14. august 2018

EM 2018/48

Hermed fremsættes følgende beslutningsforslag i henhold til § 33 i Forretningsordenen for Inatsisartut:

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges at indføre lovbekendtgørelser inden 1. juli 2019.

(Medlem af Inatsisartut Peter Olsen, Inuit Ataqatigiit)

Begrundelse:

Lovene er yderst vigtige for vores arbejde i Inatsisartut, for lovene sætter rammerne, og landet styres via lovene.

Derfor er det vigtigt for os medlemmer af Inatsisartut, at lovene er lettilgængelige, gennemskuelige og letforståelige. Men lovene skal ikke kun være lettilgængelige og letforståelige for os i Inatsisartut; det er også yderst vigtigt for befolkningen. I mine snart 4 år i Inatsisartut har jeg erfaret, at dette desværre ikke er tilfældet.

Den gældende landstingslov om fiskeri består f.eks. af en hovedlov og 12 ændringslove. Landstingsloven om ind- og udførsel af varer består af en hovedlov og 8 ændringslove.

Med et så stort antal ændringslove til en hovedlov vil det for såvel borgere som ansatte i de myndigheder, som skal administrere lovene, være vanskeligt (og meget tidskrævende) at skabe sig et overblik over, hvad der er gældende ret.

En ændringslov indeholder ændringer til en gældende lov. Det kan være nye bestemmelser, som indsættes, eller eksisterende bestemmelser, som gives et nyt indhold eller ophæves.

Såvel hovedlove som ændringslove kan findes i en lovgivnings-portal på Naalakkersuisuts hjemmeside. Men det er ikke muligt at finde en *opdateret* version af de love, som er ændret gennem ændringslove. Altså en sammenskrivning af den oprindelige lov (hovedloven) og de senere vedtagne ændringer hertil.

For at finde ud af, hvordan loven ser ud i gældende form, må man sammenholde hovedloven med de forskellige ændringslove. Altså ikke bare den seneste ændringslov, men *samtlig* de ændringslove, som er vedtaget til hovedloven.

Med en enkelt ændringslov er det så nogenlunde til at overskue, måske også med 2. Men med et større antal ændringslove til en hovedlov, kan det være meget vanskeligt.

Det er et retssikkerhedsmæssigt problem.

Sammenskrivninger af grønlandske love kan i dag (mod betaling) findes på en hjemmeside, som drives af en privat virksomhed. Det gælder dog kun de dansk-sprogede versioner af de grønlandske love.

Borgere og ansatte i det offentlige, som kun eller hovedsageligt taler grønlandsk, har således ingen mulighed for at opnå adgang til en grønlandssproget lovsammenskrivning.

Det følger af Den Europæiske Menneskerettighedskonvention, at borgerne skal have mulighed for at overskue lovgivningen og at kunne sætte sig ind i, hvilke konsekvenser lovgivningen har i forhold til borgeren og borgerens handlinger.

Institut for Menneskerettigheder har på denne baggrund i anbefalet, at Naalakkersuisut indfører såkaldte "lovbekendtgørelser", det vil sige officielle lovsammenskrivninger. Sammen med Grønlands Råd for Menneskerettigheder har instituttet således i sin statusrapport for 2016ⁱ afgivet følgende anbefaling:

"Vi anbefaler - med henblik på at fremme den enkeltes menneskerettigheder - at Naalakkersuisut indfører brugen af lovbekendtgørelser for at styrke borgernes kendskab til gældende lovgivning og dermed øge retssikkerheden."

Også Advokatrådet har anbefalet indførelse af lovbekendtgørelserⁱⁱ, og har i den forbindelse peget på, at fraværet af lovbekendtgørelser udgør *"en væsentlig retssikkerhedsmæssig udfordring, idet kendskabet til gældende ret og gældende retspraksis er en helt grundlæggende forudsætning for et velfungerende retssamfund. Det gør sig i særlig grad gældende i et retssamfund som det grønlandske, hvor aktørerne i kredsretterne er lægmænd."*

For at fremme og beskytte den enkeltes menneskerettigheder, og for at gøre lovgivningen letforståelig, stiller jeg hermed beslutningsforslag om, at Naalakkersuisut skal pålægges at indføre lovbekendtgørelser.

Tak. Jeg håber at man vil tage godt imod mit forslag.

Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige:

Forslaget indebærer, at Naalakkersuisut senest 1. juli 2019 skal indføre lovbekendtgørelser.

Fristen gælder *indførelsen* af lovbekendtgørelser. Forslaget indebærer således ikke et krav om, at der inden fristens udløb skal være udarbejdet lovbekendtgørelser for samtlige allerede gældende love.

Forslaget lader det være op til Naalakkersuisut selv at prioritere de ressourcer, som afsættes til udarbejdelse af lovbekendtgørelser.

Naalakkersuisut vil f.eks. kunne vælge fremadrettet at udarbejde lovbekendtgørelser, i takt med at gældende love ændres.

Alternativt kunne Naalakkersuisut vælge i første omgang at prioritere den del af de allerede gældende love, som omfatter det største antal ændringslove, og som derfor er de vanskeligste at overskue.

Vælger Naalakkersuisut fremadrettet at udarbejde lovbekendtgørelser, i takt med at gældende love ændres, må implementering af forslaget forventes at medføre et et årligt ressourceforbrug på

maksimalt et halvt årsværk. Overslaget bygger på et forventet årligt antal ændringslove på maksimalt 30.

Afhængigt af antallet af nye ændringslove, vil der med afsættelse af et halvt årsværk antageligt også vil være ressourcer til i et vist omfang at udarbejde lovbekendtgørelser for love, hvor seneste lovændring ligger længere tilbage i tiden.

Ressourceforbruget vil yderligere afhænge af, hvorvidt der påtænkes udarbejdet lovbekendtgørelser, hver gang en ændringslov er vedtaget, eller efter en konkret behovsvurdering.

I Danmark har man valgt, at lovbekendtgørelser udarbejdes efter en konkret behovsvurdering. Om en ny ændringslov medfører udarbejdelse af en lovbekendtgørelse, afhænger således blandt andet af, hvor omfattende ændringerne og antallet af usammenskrevne ændringslove er, og om loven hyppigt anvendes af myndigheder og borgere.

En sådan praksis vil alt andet lige indebære et mindre ressourceforbrug, end en praksis, hvor enhver ny ændringslov medfører udarbejdelse af en lovbekendtgørelse.

Økonomiske og administrative konsekvenser for det private:

Ingen

Økonomiske og administrative konsekvenser for borgerne:

Ingen

ⁱ "Menneskerettigheder i Grønland – Status 2016"

ⁱⁱ "Retssikkerhed i Grønland – Advokatrådet 2016"